

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Anadolu Ortaçağ Mimarlığı	KK 517	Güz	03+00+00	Seçmeli	3	7.5
Akademik Birim:						
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim					
Ön Koşullar	-					
Öğrenim Dili:	Türkçe					
Dersin Düzeyi:	Yüksek Lisans					
Dersin Koordinatörü:	Fusun ALİOĞLU					
Dersin Amacı:	Anadolu Ortaçağ`ında imar faaliyetleri hakkında tarihsel, coğrafi, siyasi, kültürel etkenler çerçevesinde ileri derecede bilgi ve kavrayış kazandırılması.					
Dersin İçeriği:	Anadolu`nun Türk dönemi: Erken Türk Beylikleri, Anadolu Selçuklu ve Beylikler dönemlerinin kısa tarihçesi. Yakın ya da uzak / diğer uygarlıklarla siyasi, kültürel, ekonomik ilişkileri. Şehircilik ve yapımla ilgili faaliyetleri. Vakıf sistemi. Kale, tersane, kervansaray, ribat, tekke, külliye, cami, mescit, medrese, şifahane, rasathane, imaret, türbe, han, kervansaray, saray... gibi yapı türlerinin planlama, strüktür ve bezeme özelliklerinin tanıtılması. Mimarlık ile ilgili patronaj, mimar ve yapılarda çalışan diğer sanatçılar. Yapı elemanlarının analizi, önemli örnekler üzerinde yapım ve bezeme tekniklerinin incelenmesi. Anadolu Türk mimarisinin etkilendiği kaynaklar ve üslup özellikleri bağlamında yorumlanması.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• 1- Anadolu Ortaçağ`ı siyasi, kültürel, ekonomik ortamı hakkında bilgi ve kavrayışa sahip olmak • 2- Anadolu Ortaçağ mimarlığı ve koruma sorunları konularında bilgi ve kavrayış sahibi olmak, eleştirel olarak yorumlayabilmek • 3- Anadolu Ortaçağ konusunda araştırma yaparak sözlü ve yazılı sunabilmek					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Ders anlatımı, tartışma, öğrenci ödevi (sunum ve yazılı), teknik gezi.					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Selçuklular öncesinde ve Selçuklular döneminde Anadolu'da siyasi, sosyal ve ekonomik ortam	-
2	Anadolu İslam mimarlığının kaynakları: Cami mimarisinin gelişimi, Erken İslam ve Büyük Selçuklu camileri	Önerilen metinlerin okunması
3	İlk Türmen Devletleri ve Yapıları: Artuklular, Saltuklular	Önerilen metinlerin okunması
4	İlk Türmen Devletleri ve Yapıları: Danişmentliler, Mengüçükler	Önerilen metinlerin okunması
5	Anadolu Selçuklu Dönemi Yapıları ve kaynakları: Camiler	Önerilen metinlerin okunması
6	Anadolu Selçuklu Dönemi Yapıları ve kaynakları: Medreseler	Önerilen metinlerin okunması
7	SINAV, Anadolu Selçuklu Dönemi Yapıları ve kaynakları: Medreseler	Önerilen metinlerin okunması
8	Anadolu Selçuklu Dönemi Yapıları ve kaynakları: saraylar, kaleler, surlar, köprüler	Önerilen metinlerin okunması
9	Selçuklu Dönemi`nde Anadolu kentleri: fiziksel yapı özellikleri	Önerilen metinlerin okunması

10	Anadolu Selçuklu yapılarında bezeme ve ikonografi	Önerilen metinlerin okunması
11	Anadolu`da Beylikler Dönemi: Siyasi, sosyal ve ekonomik ortam	Önerilen metinlerin okunması
12	Beylikler Dönemi`nde Anadolu kentleri: fiziksel yapı özellikleri/Öğrenci sunumu	Önerilen metinlerin okunması/Sunuma hazırlık
13	Beylikler Dönemi yapıları/Öğrenci sunumu	Önerilen metinlerin okunması/Sunuma hazırlık
14	Beylikler Dönemi yapıları/Öğrenci sunumu	Önerilen metinlerin okunması/Sunuma hazırlık

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

-

DİĞER KAYNAKLAR

Akın, G.,Asya Merkezi Mekan Geleneği, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1990. Altun, Ara.,Anadolu'da Artuklu Devri Türk Mimarisinin Gelişmesi, Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1978. Aslanapa, Oktay, Anadolu'da İlk Türk Mimarisi Başlangıç ve Gelişmesi, Atatürk Kültür Merkezi, Ankara, 2007 Aslanapa, Oktay, Türk Sanatı, Remzi Kitabevi, 1984 Bakırer, Ömür.,Selçuklu Öncesi ve Selçuklu Dönemi Anadolu Mimarisinde Tuğla Kullanımı, Ankara 1981. Bakırer, Ömür.,XIII. Ve XIV. Yüzyıllarda Anadolu Mihrapları, Ankara 1976. Faroqhi, Suraiya.,Osmanlı Dünyasında Üretmek, Pazarlamak, Yaşamak, YKY, İstanbul, 2003 Faroqhi, Suraiya.,Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam, Ortaçağdan Yirminci Yüzyıla, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1997. Kolay, İlknur.,Batı Anadolu 14. Yüzyıl Beylikler Mimarisinde Yapım Teknikleri, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara 1999. Kuban, Doğan, 100 Soruda Türkiye Sanatı Tarihi, Kuban, Doğan, Batıya Göçün Sanatsal Evreleri, Cem Yayınevi, İstanbul 1993 Kuban, Doğan, Divriği Mucizesi Selçuklular Çağında İslam Bezeme Sanatı Üzerine Bir Deneme, YKY Yayınları, İstanbul 1999 Kuban, Doğan, Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı, YKY, İstanbul 2002. Mülayim, Selçuk.,Anadolu Türk Mimarisinde Geometrik Süslemeler Selçuklu Çağı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1982. Ögel, Semra.,Anadolu Selçuklularında Taş Tezyinatı, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1987 Öney, Gönül.,Beylikler Devri Sanatı. XIV.-XV. Yüzyıl (1300-1453), TTK Yayınları, Ankara 1989. Öney, Gönül., Selçuklu Dini Yapılarında Figürlü Tasvirler (Hayat Ağacı), Sanat ve İnanç 2, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul, 2004, s.161-168. Özcan, Koray., Anadolu'da Selçuklu Kentsel Sistemi ve Mekansal Kademelenme, ODTU Mimarlık Fakültesi Dergisi, Cilt 23 Sayı 2, 2006, s. 21-62. Tanyeli, Uğur.,Anadolu- Türk Kentinde Fiziksel Yapının Evrim Süreci, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 1987.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Katılım	1	15
Ödev	1	10
Sunum/Jüri	1	10
Diğer Uygulamalar (seminer, stüdyo kritiği, workshop vb.)	3	15
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	10

Final Sınavı	1	40
Total:	8	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Arazi Çalışması	6	5	30
Ödev	1	7	7
Sunum/Jüriye Hazırlık	1	7	7
Diğer Uygulamalara Hazırlık	3	2	6
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	13	6	78
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	7	7
Final Sınavı	1	10	10
Toplam İş Yüğü (saat):			187

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10
OC1			2		2	1				
OC2		2	2			1				
OC3						1	2	1	1	

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek